

หนังสือพิมพ์รายวันกับวิชาสังคมศึกษา

วิชาสังคมศึกษาเป็นวิชาที่ว่าด้วยความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมซึ่งได้แก่

มนุษย์กับมนุษย์ (Relationship Between People and People) ในรูปของชนบทธรรมเนียมประเพณี ศิลธรรม จรรยาและกฎหมาย

มนุษย์กับสถาบัน (Relationship Between People and Institutions) ในรูปของหน้าที่พลเมือง

มนุษย์กับปัจจัยในการดำรงชีวิต (Relationship Between People and Economics) ในรูปของเศรษฐกิจ

มนุษย์กับสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ (Relationship Between People and Earth) ในรูปของภูมิศาสตร์

มนุษย์กับอดีต (Relationship Between People and History) ในรูปของประวัติศาสตร์

✓ จึงเห็นได้ว่าวิชาสังคมศึกษามีขอบข่ายกว้างขวางมาก ครูผู้สอนวิชานี้จึงเป็นบุคคลที่มีความสำคัญอย่างยิ่งที่ต้องมุ่งจัดประสบการณ์และกิจกรรมที่

Robert J. Fisher, "Social Studies Objectives for Primary Grades," Social Education (Chicago; Chicago Press, 1954), pp. 4 - 10.

ส่งเสริมให้นักเรียนมีทั้งความรู้ความเข้าใจความสามารถมีทักษะในการดำรงชีวิต และมีทัศนคติที่พึงปรารถนาในสภาพสังคมปัจจุบัน ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ในการจัดประสบการณ์และกิจกรรมดังกล่าวมาแล้ว จำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้สอนวิชาสังคมศึกษาจะต้องใช้อุปกรณ์การสอนหลาย ๆ ชนิด ประกอบการสอนปัจจุบัน หนังสือพิมพ์รายวันมีบทบาทต่าง ๆ อยู่มากในสังคมกล่าวคือ^๒

๑. ทำหน้าที่แถลงการณ์โดยเสนอข้อเท็จจริงต่าง ๆ เกี่ยวกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นแต่ละวัน เตือนประชาชนเกี่ยวกับภาระกิจหน้าที่ของพลเมืองที่กระตุ้นความสนใจของประชาชนให้เข้าร่วมกิจกรรมของสาธารณประโยชน์

๒. ให้สาระสำคัญของข่าวสาร โดยให้รายละเอียดทั้งข้อความและภาพที่เห็นได้ ซึ่งทำให้ข่าวสารเป็นที่เข้าใจและเพิ่มความหมายขึ้น

๓. มีอิทธิพลต่อสาธารณมติ หนังสือพิมพ์มักจะเร้าให้ประชาชนเขียนแสดงความคิดเห็นในเรื่องราวที่กำลังเป็นที่สนใจทั่วไปในชุมชนมาลงหนังสือพิมพ์ แล้วมีผู้เขียนตอบโต้ ผู้อ่าน ย่อมได้รับความคิดเห็นทั้งสองฝ่าย

๔. เป็นผู้ส่งเสริมให้ชุมชนมีการแก้ไขข้อบกพร่องของตนเอง

๕. ทำหน้าที่ป้องกันและเหนี่ยวนำการกระทำผิดเดือนสาธารณชนถึงอันตรายที่อาจเกิดขึ้น ป้องกันสิทธิอันพึงมีพึงได้ของประชาชนตามรัฐธรรมนูญ และเสริมสร้างบทบาทตามวิถีทางประชาธิปไตย

๖. ให้การศึกษาแก่ผู้อ่าน โดยให้ความรู้ในด้านต่าง ๆ เช่น ประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์ เศรษฐกิจ ฯลฯ

^๒ Frank W. Rucker, Herbert Lee Williams, Newspaper Organization and Management (Iowa: The Iowa State University Press, 1968) pp. 5-6.

จากการพิจารณาบทบาทและอิทธิพลของหนังสือพิมพ์รายวันในปัจจุบัน
ดังกล่าวมาแล้ว จึงเป็นการเหมาะสมอย่างยิ่งในการนำหนังสือพิมพ์เข้ามาประ-
กอบการ เรียนการสอนในทุกระดับการศึกษา

✓ การเลือกใช้หนังสือพิมพ์ประกอบการ เรียนการสอนควรมีหลักเกณฑ์
ดังนี้ ^๓

๑. ลงข่าวทันต่อเหตุการณ์
๒. ไม่มีความลำเอียงในการ เสนอข่าว
๓. การใช้ตัวอักษร และขนาดของภาพ ควรมีขนาดพอดีกับสายตา
ของคนส่วนใหญ่
๔. ไม่ใช่คำที่ทำให้ผู้อ่านเกิดภาพพจน์ที่ไม่ดีต่อผู้อยู่ในข่าว
๕. ไม่ควรมีความคิดเห็นปะปนอยู่กับความจริง
๖. เรื่องที่นำมาเสนอผู้อ่าน ควรมีเนื้อหาสาระที่เป็นประโยชน์
ต่อผู้อ่านส่วนใหญ่
๗. การเสนอข่าวที่เป็นประโยชน์แกผู้อ่าน ควรมีหลักฐานยืนยัน
เช่น แหล่งข่าวตัวเลขที่สามารถสอบสวนได้

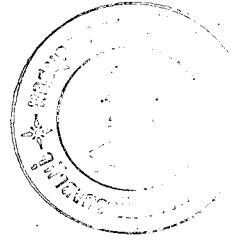
ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

^๓ William A. Nesbitt, "Evaluation The Press,"

Interpreting the Newspapers In the Classroom (Foreign
Policy Association, 1971), pp. 43-65.

ความมุ่งหมายของการ เรียนรู้จากเหตุการณ์ปัจจุบัน ๔

๑. เพื่อขยายความรู้ในด้านข่าว
๒. ฝึกทักษะในการอ่านข่าว
๓. ให้อุจกเลือกข่าวจากแหล่งต่าง ๆ
๔. เพื่อส่งเสริมให้อุจกเลือกผู้เขียนข่าวและแหล่งข่าว
๕. เพื่อพัฒนาทักษะในการแก้ปัญหาเมื่อพบข้อขัดแย้ง หรือข้อผิดพลาดของข่าว
๖. เพื่อเพิ่มความสามารถในการแยกแยะระหว่างข้อเท็จจริง กับ ความคิดเห็น ข้อเท็จจริงที่สำคัญและไม่สำคัญหลักการที่ถาวร และแนวโน้มชั่วคราว
๗. สามารถสรุปได้ถูกต้องในสิ่งที่เป็นหลักการที่สำคัญ
๘. สามารถเข้าใจถึงความรู้สึกของผู้เขียนข่าว
๙. สร้างความเข้าใจและความมอดทนในการอ่านข่าวจากผู้เขียนข่าว
๑๐. เสริมสร้างประชาธิปไตย
๑๑. กระตุ้นความเป็นพลเมืองดี
๑๒. รับผิดชอบและมีมนุษยสัมพันธ์

ศูนย์วิจัยสื่อทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

William H. Cartwright, "Utilizing Current Affairs," Teaching Social Studies In Elementary School (Boston, D.C.: Heath and Company, 1967.), p. 184.

วิธีการใช้หนังสือพิมพ์^๕

๑. ใช้เป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรในวิชาสังคมศึกษา
๒. ใช้เป็นแหล่งวิชาสำหรับคนคว่าเพิ่มเติม
๓. เป็นวิธีการอย่างหนึ่งในการที่จะนำเข้าสู่บทเรียน
๔. เป็นแรงจูงใจ ถ้านักเรียนสนใจในข่าวที่เป็นอยู่ในขณะนี้ อาจจะชักจูงไปให้ศึกษาสิ่งที่ผ่านมาแล้วที่เป็นเรื่องเดียวกัน
๕. เป็นการฝึกให้ศึกษาเรื่องราวที่ต่อเนื่องกัน เป็นลำดับ เช่น การติดตามข่าวเรื่องใดเรื่องหนึ่งไปจนถึงที่สุด
๖. เป็นมาตรการประเมินผลสำหรับวัดความสามารถของนักเรียนในการเข้าใจเรื่องราวยาก ๆ ที่ปรากฏเป็นข่าว และสามารถวิจารณ์ได้อย่างถูกต้องและมีเหตุผล

กฎเกณฑ์การเลือกข่าว

การเลือกข่าวจากหนังสือพิมพ์มาใช้ในการสอน มีเกณฑ์ในการเลือกดังต่อไปนี้^๖

๑. ความเหมาะสมในการเลือกข่าว ผู้เลือกควรพิจารณาถึงอายุ ประสิทธิภาพ และความเข้าใจพื้นฐานของนักเรียน ข่าวที่เลือกต้องมีรายละเอียดเพียงพอ อ่านเข้าใจง่าย หัวข้อข่าว-

^๕ Ibid., pp. 290-294.

^๖ John C. Payne, "The Teaching of Contemporary Affairs," Twenty-First Yearbook (Washington, D.C.: National Council for the Social Studies, 1960), pp. 131-145.

ข่าวบางเรื่องไม่เหมาะจะสมกับวัยเด็ก เพราะผู้เขียนใช้คำที่
 เด็กเข้าใจยาก หรือศัพท์ที่สูงเกินไป จึงเหมาะสำหรับคน
 ที่มีความรู้สูงเท่านั้น

๒. ความเชื่อถือได้ การเขียนข่าวนั้นควรมีความแม่นยำ และทำให้ผู้อ่านสามารถแยกออกได้ว่าสิ่งใดเป็นความจริงหรือข่าวลือ ความเป็นจริงและความคิดเห็นสิ่งที่เห็นจริงอยู่แล้วกับการโฆษณาชวนเชื่อ ผู้อ่านจะต้องพิจารณาความคิดเห็นที่ต่างออกไปของบุคคลอื่น ๆ ข่าวที่เชื่อถือได้ควรมาจากแหล่งข่าวมากกว่า ๑ แห่ง
๓. ขอบข่ายของข่าว ต้องคำนึงว่าสมควรจะให้เด็กเรียนได้รู้ข่าวในปริมาณแค่ไหน ซึ่งแบ่งออกเป็น ๓ ประเภท คือ
 - ๓.๑ เป็นข่าวที่เกิดขึ้นในท้องถิ่น
 - ๓.๒ เป็นข่าวที่เกิดขึ้นในประเทศ
 - ๓.๓ เป็นข่าวต่างประเทศ หรือข่าวที่เกิดขึ้นในประเทศต่างๆ ทั่วโลก

ข่าวทั้งสามประเภทนี้ผู้สอนควรจัดให้เหมาะสมกับพื้นฐาน และความ
 ต้องการเรียนรู้ของนักเรียน

๔. ทิศต่อเหตุการณ์ เป็นข่าวประเภทที่ก้าวไปข้างหน้า เช่น การประดิษฐ์สิ่งแปลก ๆ และใหม่ เช่น การสื่อสารผ่านดาวเทียม การสำรวจอวกาศ และเป็นข่าวที่ทำให้ผู้อ่านสามารถทราบแนวโน้มในอนาคตได้
๕. ประโยชน์ข่าวต่าง ๆ ถึงแม้เป็นข่าวเล็ก ๆ แต่ก็มีประโยชน์ในตัวของมันเอง ข่าวบางอย่างมีความหมายสำหรับคนบางกลุ่มบางอาชีพ เช่น ข่าวกินฟ้าอากาศ ผู้สอนไม่ควรจะตัดข่าวประเภทนี้ทิ้งไป

๖. ความสำคัญของข่าว ข้อควรระวังสำหรับการเลือกข่าวหรือบทความจะต้องแยกให้ได้ว่าความสำคัญหรือใจความของข่าวอยู่ที่ไหน บทความบทวิเคราะห์ บทวิจารณ์ต่าง ๆ เป็นการแสดงความคิดเห็นของบุคคลต่อข่าวนั้นเป็นแนวทางสำหรับการพิจารณาเลือกความสำคัญของข่าว

๗. ข่าวที่ทำให้ผู้อ่านได้คิดและคาดคะเนล่วงหน้าได้ เช่น ข่าวการถอนทหารอเมริกันออกจากประเทศไทย ผู้อ่านสามารถคาดการณ์ได้ว่าเกิดความเปลี่ยนแปลงอะไรขึ้นแก่บ้านเมืองเราอย่างไร ข่าวหรือเหตุการณ์ประเภทนี้ที่นักเรียนอ่านแล้วสร้างเสริมให้เกิดแนวความคิดและคาดการณ์ล่วงหน้าได้ ควรสนับสนุนให้นักเรียนได้อ่าน

๘. ผลสืบเนื่องจากสารสำคัญของข่าว ลักษณะของข่าวแบ่งออกเป็น

๘.๑ ข่าวเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเป็นปกติธรรมดา ไม่มีความสำคัญมากนัก เช่น ข่าวการลักเล็ก ขโมยน้อย ข่าวงานเลี้ยง ซึ่งเกิดขึ้นบ่อย ๆ ไม่ค่อยมีความสำคัญมากนัก

๘.๒ ข่าวที่มีความสำคัญพิเศษ เช่น ข่าว การก่อสร้างโรงงานไฟฟ้าใช้พลังงานปรมาณู ข่าวการถอนฐานทัพต่างประเทศ

๘.๓ ข่าวฉุกเฉินหรือข่าวควน เช่น การเค้นขบวน การสไตรค์หยุดงาน

๘.๔ ข่าววิฤตการณ์ เช่น เกิดแผ่นดินไหว ข่าวเพลิงไหม้

การเลือกข่าวผู้สอนควรพิจารณาความเหมาะสมของข่าวและความสนใจของผู้เรียน

๙. ระดับความสำคัญของข่าว เช่น ใครเป็นผู้ให้ข่าว ผู้ที่มีความสำคัญระดับไหน เช่น นายกรัฐมนตรีเป็นผู้ให้ข่าว หรือผู้บัญชา-

การกองทัพบก ฯลฯ ชาวชนชั้นนี้มักจะลงพิมพ์ในหน้าแรก ๆ ชาว
ที่ได้จากบุคคลเหล่านี้มักเป็นชาวที่ สำคัญควรแก่ความสนใจ

๑๐. ความต่อเนื่องของชาวแบ่งออกเป็น

- ๑๐.๑ ชาวที่เป็นเหตุการณ์ต่อเนื่องกัน เช่น การประท้วง
ชาวสงคราม ฯลฯ ที่ดำเนินต่อไปเรื่อย ๆ
- ๑๐.๒ ชาวที่สื่อให้เห็นแนวโน้มในสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่จะเกิดขึ้นใน
อนาคต เช่น ชาวการหาเสียงเลือกตั้งผู้แทนราษฎร
- ๑๐.๓ ชาวที่แสดงให้เห็นขั้นตอนในขบวนการที่ดำเนินไป เช่น
ชาวการสำรวจข่าวเปลือกเพื่อประกันราคา การพิจารณา
ความในศาล เป็นต้น

การที่ผู้สอนจะแนะนำให้นักเรียนติดตามข่าวเรื่องใดเรื่องหนึ่งให้
ได้ข้อเท็จจริงที่ถูกต้อง การมีหลักเกณฑ์แนะนำให้นักเรียนพิจารณาตามกฎเกณฑ์
ต่อไปนี้

๑. ชาวที่เกิดขึ้นมีข้อมูลที่น่าเชื่อถือใดหรือไม่แค่ไหน
๒. รู้จักแหล่งข่าวว่าแหล่งข่าวนั้นเป็นที่ยอมรับของคนส่วนใหญ่ว่า
ให้ข่าวเชื่อถือใดหรือไม่
๓. ผู้เขียนข่าวมีความลำเอียงหรือใส่ความคิดเห็นของตนลงไปใน
ข่าวนั้นหรือไม่ ผู้อ่านต้องมีทักษะในการพิจารณาแยกความคิด
เห็นออกจากข้อเท็จจริงได้
๔. ควรอ่านทั้งข่าวและบทความหรือคอลัมน์ที่เกี่ยวกับข่าวนั้น
เพราะเนื้อหาสาระของข่าวบางที่แฝงอยู่ในบทความหรือคอ-
ลัมน์นั้นด้วย

การเลือกชาวควรพิจารณาระดับความสำคัญของชาวตามลำดับ

ต่อไปนี้ ^๓

๑. ชาวสหประชาชาติ
๒. ชาวสงคราม
๓. ชาวบุคคลสำคัญระดับสูง เช่น ประธานาธิบดี นายกรัฐมนตรี
๔. ชาวรัฐสภา
๕. ชาวต่างประเทศ
๖. ชาวธุรกิจ การผลิต การขนส่ง
๗. ข้าราชการ คณะรัฐมนตรี คำพิพากษาของศาล
๘. ชาวเกี่ยวกับค่าจ้างแรงงาน
๙. ชาวการศึกษา
๑๐. ชาวสาธารณสุข
๑๑. ชาวกรรมการ คนงาน การสไตรค์
๑๒. ชาวคนสำคัญทั่ว ๆ ไป
๑๓. ชาววิกฤตการณ์ต่าง ๆ
๑๔. ชาววิทยาศาสตร์
๑๕. ชาวการพิจารณาความของศาล
๑๖. ชาวอุบัติเหตุ

^๓ Stanley E. Diamond, "Current Social Trends and Their Implications for the Social-Studies Program," Social Education. (New York: Scott, Foresman and Co., 1941). pp. 129-130.

๑๗. ขาวรัฐบาล การเมือง
๑๘. รายงานอากาศ
๑๙. ไฟไหม้
๒๐. อาชญากรรม ฆาตกรรม การต่อสู้
๒๑. การเมืองประจำท้องถิ่น
๒๒. ขาวสุนทรพจน์ การพบปะ การโต้วาที
๒๓. ขาวดนตรี ศิลปะ
๒๔. ขาวสังคม
๒๕. ขาวบันเทิง
๒๖. ขาวเกี่ยวกับศาสนา
๒๗. ขาวการโฆษณา
๒๘. ขาวการขยายร่าง คดีหมิ่นประมาท
๒๙. ขาวกีฬา
๓๐. ขาวชาชิน

วิธีการใช้ขาวประกอบการเรียนการสอน ^๘

๑. Text book Method ให้นักเรียนมีโอกาสเลือกขาวจากหนังสือพิมพ์จะเป็นหนังสือพิมพ์รายวันหรือรายสัปดาห์ก็ได้ ขาวที่เลือกนั้นควรเป็นขาวที่อยู่ในแนวเดียวกัน และเกี่ยวข้องกับเนื้อหาที่อยู่ในหลักสูตร นักเรียนจะต้องมีทักษะพื้นฐานในการเลือกขาวมาก่อนแล้ว เมื่อนักเรียนอ่านขาวที่ตนเลือกแล้วจึงให้ออกมารายงานหน้าชั้นเรียน โดยมีกรรมการ (ที่เป็นนักเรียนด้วยกัน) เป็นผู้พิจารณาและตัดสิน ผู้สอนจะต้องเตรียมกิจกรรมอื่นที่ต้องทำหลังการรายงานขาวไว้ด้วย

^๘ Ibid., pp. 138-150.

๒. Project Method ใช้สำหรับกิจกรรมต่าง ๆ เช่น บทบาทสมมติ สถานการณ์จำลองการโต้วาที การอภิปราย เช่น สมมติเป็นหน่วยเลือกตั้ง เป็นศาลกำลังพิพากษาคดี เป็นรัฐสภา ฯลฯ ในการจัดแบบนี้ต้องมีอุปกรณ์หลายอย่างเสริม เช่น กระดานนิเทศ สมุดรวบรวมภาพ หรือข่าว คุ้รับความคิดเห็น และหนังสือพิมพ์จะต้องเป็นฉบับใหม่ ๆ และมีจำนวนมากพอ

๓. Laboratory Method เป็นแบบผสมระหว่างวิธีแรกและวิธีที่สอง แต่ในการเลือกข่าวหรือกิจกรรมต่าง ๆ นักเรียนมีโอกาสเลือกได้อย่างเสรี วิธีเช่นนี้ต้องการใช้อุปกรณ์ต่าง ๆ เป็นจำนวนมาก เช่น หนังสือพิมพ์, แผนภาพพลิก ประมวลข่าว และหนังสือแบบเรียน

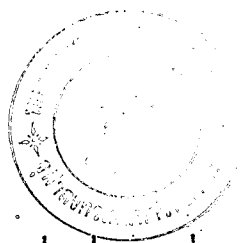
๔. Topical Method การเรียนการสอนวิธีนี้จะแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ๆ ตามความสนใจของนักเรียนตามหัวข้อข่าวแต่ละหัวข้อ เช่น เป็นกลุ่ม กระทรวงสาธารณสุข กลุ่มกระทรวงต่างประเทศ ฯลฯ แลลงข่าวที่เกี่ยวข้องในขอบเขตหน้าที่ของแต่ละกระทรวง นักเรียนควรได้ผลัดเปลี่ยนกันไปอยู่กลุ่มอื่น ๆ บ้าง

กิจกรรมที่ควรมอบหมายให้นักเรียนจัดทำ

๑. ผลัดกันรายงานข่าวและเป็นกรรมการให้คะแนน
๒. ใช้แผนที่หรือลูกโลกแสดงแหล่งของข่าวที่เกิดขึ้น
๓. สัมภาษณ์ความคิดเห็นของบุคคลเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่งที่เป็นข่าวแล้วนำมารายงาน
๔. จัดรวบรวมเหตุการณ์สถานที่ บุคคลที่เป็นข่าวในรอบสัปดาห์
๕. จัดรวบรวมการ์ตูนต่าง ๆ (เกี่ยวกับภาพล้อการเมืองหรือเหตุการณ์)

๖. ทำสมุดรวบรวมภาพจากข่าว
๗. ทำบัญชีเหตุการณ์ที่เป็นข่าวเกิดขึ้นในระดับท้องถิ่นและในระดับชาติ
๘. จัดทำป้ายนิเทศ
๙. ทำหนังสือพิมพ์ของห้องเรียน
๑๐. แสดงละครเกี่ยวกับข่าวหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น
๑๑. เยี่ยมชมกิจการหนังสือพิมพ์
๑๒. รวบรวมข่าวประเภทเดียวกันไว้เป็นหมวดหมู่
๑๓. เตรียมและเสนอการจัดกาการประชุมแถลงข่าว
๑๔. พังรายการวิเคราะห์ข่าวจากวิทยุและโทรทัศน์
๑๕. คาดการณ์ว่าพฤติกรรมที่เกิดขึ้นจะก่อให้เกิดเหตุการณ์อะไร
๑๖. เปรียบเทียบหาความเป็นกลาง และความถูกต้องของหนังสือพิมพ์หลาย ๆ ฉบับ
๑๗. ยกข่าวที่เกิดปัญหาโต้แย้ง และชี้ให้เห็นว่า ควรจะยอมรับหรือไม่ยอมรับอย่างไร
๑๘. รวบรวมหัวข้อข่าวหรือคอลัมน์ที่เขียนโดยนักเขียนที่มีชื่อเสียง
๑๙. เรียบเรียงและจัดอันดับความสำคัญของข่าวตามหัวข้อข่าว (Head line) และเนื้อหา
๒๐. เตรียมหัวข้อข่าวต่าง ๆ ที่จะมาอภิปราย

บทบาทของครูในการสอนชาว

๑. ผู้สอนควรสนใจสกับรับฟัง ชาวต่างๆ อยู่เสมอ เพื่อให้รอบรู้เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเป็นประจำวัน
๒. ผู้สอนควรวงคเวนาการแสดงชอกิดเห็นที่อาจจูงใจให้เกิดอคติต่อขอเท็จจริงในชาว
๓. เปิดโอกาสให้นักเรียนถกเถียงเกี่ยวกับชาวใดโดยเสรี
๔. หาโอกาสให้นักเรียนรู้เกี่ยวกับสิทธิและความรับผิดชอบของพลเมือง ความปลอดภัยในสังคม และหลักเกณฑ์ทางศีลธรรมอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับชาวนั้นๆ
๕. พึงวงคเวนาการกระทำเกี่ยวกับศาสนา เชื้อชาติ หรือวัฒนธรรม ให้เห็นเป็นเรื่องขบขัน

การเลือกชาว นำเข้าสู่บทเรียน

ชาวที่นำเข้าสู่บทเรียนจำเป็นต้องเลือกให้เหมาะสม เช่น

- ก. เป็นชาวที่อยู่ในความสนใจของนักเรียนส่วนใหญ่
- ข. เป็นชาวที่ทันสมัย
- ค. เป็นชาวที่มีรายละเอียดที่ครอบคลุมเนื้อหาหรือวัตถุประสงค์ของบทเรียน
- ง. เป็นชาวที่มีแง่คิด ให้นักเรียนได้วิพากวิจารณ์อย่างกว้างขวาง

หน่วยศึกษานิเทศน์ กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, คู่มือนิเทศ
 การศึกษาวิชาสังคมศึกษา (พระนคร โรงพิมพ์รัฐสภา, ๒๕๑๑) , หน้า ๑๒๓

- จ. ชาวที่ก่อให้เกิดความตื่นเต้น ทวาดกลัว หรือชกตอศีลธรรม
จรรยา ไม่ควรนำเขาสูบทเรียน

แหล่งของข่าว

ข่าวที่นำมาสอนอาจได้มาจากหนังสือพิมพ์รายวัน นิตยสาร เอกสาร
ของทางราชการ โทรทัศน์ วิทยุ และสื่อมวลชนอื่นๆ แหล่งข่าวเหล่านี้ อาจมีอยู่แล้วใน
โรงเรียน หรืออาจมีอยู่ที่บ้านของนักเรียนบางก็ได้

ระดับชั้นของการสอนข่าว ๑๐

- การสอนข่าวควรให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการ เตรียม การเสนอและการ
ประเมินข่าว ครู ไม่ควรเล่าข่าวให้นักเรียนฟัง แต่ผู้เคียวมีระดับชั้นดังนี้
๑. การแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มๆ ให้รับผิดชอบในการเสนอข่าว
 ๒. การเตรียมข่าวอาจทำไคนอกเวลาเรียน เช่นให้นักเรียน อ่าน
หนังสือพิมพ์ หรือฟังวิทยุมาจากบ้าน หรือถ้าจำเป็นก็อาจให้เตรียม
ในเวลาเรียน โดยจัดแบ่งเวลาในชั่วโมงสังคศึกษาให้ได้
 ๓. จะเรียนข่าวอะไร ควรตกลงกันก่อน เมื่อตกลงกันแล้ว จึงจะให้
นักเรียนคนกว่าชานันๆ
 ๔. ให้นักเรียนเตรียมรายงานข่าวให้เป็นระเบียบ เช่นหัวข้อใจความ
สำคัญ รายละเอียด ผู้เตรียมข่าวควรมีรูปภาพ แผนที่ข่าว หรือ
อุปกรณ์อื่นๆ เขาประกอบการรายงานชานันควย

๕. กำหนดเวลาเรียนข่าวในรอบสัปดาห์ อาจเป็นสัปดาห์ละครั้ง สองครั้ง หรือวันเว้นวัน ครั้งละประมาณ ๒๐ นาที แต่ถ้าเป็นการเรียนข่าวที่ไม่มีการเตรียมอย่าง เป็นระเบียบดังกล่าวนั้นในตอนต้นก็อาจสอนได้ทุกวัน โดยกำหนดเวลาแต่เพียงสั้นๆ ก็ได้
๖. หมู่ที่รับผิดชอบในการเตรียมข่าว ควรจัดป้ายนิเทศ ก่อนการรายงานข่าว เพื่อให้ทุกคนเกิดความสนใจ
๗. การรายงานข่าวควรให้นักเรียนพูดจากบันทึก หรือหัวข้อที่เตรียมไว้ หรือตัดข่าวมาจากหนังสือพิมพ์ ถ้ามีอุปกรณ์ต่างๆ ควรนำมาประกอบด้วย
๘. เมื่อเสร็จการรายงานข่าวแล้ว ควรให้นักเรียนในชั้นโลกอภิปรายข่าวในแง่ต่างๆ เช่น ข้อเท็จจริง ถูกต้องหรือไม่ รายละเอียดเพียงพอหรือไม่ ทรรศนะของผู้เรียนต่อข่าวนั้นๆ มีอย่างไร

การจัดป้ายนิเทศ

การจัดป้ายนิเทศเกี่ยวกับข่าวและภาพมีหลักเกณฑ์ดังนี้

- ก. ข่าวและภาพต้องเนื่องเฉพาะเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เป็นชุดเช่น ข่าวเกี่ยวกับการเดินขบวนขับไล่อเมริกา
- ข. ข่าวและภาพสรุปเหตุการณ์สำคัญในรอบสัปดาห์หรือเดือน
- ค. กราฟ แผนภูมิ หรือสถิติ เกี่ยวกับ เหตุการณ์ที่เกิดขึ้น อันเป็นผลเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน เช่น สถิติ อุบัติเหตุ, อาชญากรรม หรือ ลักษณะ ดินฟ้าอากาศ
- ง. ข่าวและภาพเกี่ยวข้องกับบทเรียนในแต่ละครั้งที่เรียน
- จ. บทความ หรือความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องต่างๆ ที่เป็นข่าวหรือเหตุการณ์ปัจจุบัน

การรายงานข่าวหน้าชั้นเรียน

ครูควรมอบหมายให้นักเรียนหาข่าวมารายงานหน้าชั้นเรียนทุกวันในเวลา Home - room โดยให้นักเรียนวันละประมาณ ๓-๔ คน เป็นผู้รายงานผลัดเปลี่ยนกันจนครบทุกคน เช่น นักเรียนในห้องมี ๓๐ คน ให้รายงานข่าววันละ ๓ คน นักเรียน คนหนึ่งจะรายงานครั้งหนึ่งไม่เกิน .๕ นาที และควรแนะให้นักเรียนมีขั้นตอนในการรายงานข่าว ดังนี้

๑. แจ้งให้ผู้ฟังทราบว่า ข่าวประเภทใด เรื่องอะไร นำมาจากแหล่งข่าวไหน
๒. ชี้แจงรายละเอียดของข่าวควยสำนวนของตนเองโดยไม่ใส่ความคิดเห็นของตนเองลงไปในช่วงนั้น
๓. ข่าวที่มีรายละเอียดควยควรย่อเฉพาะใจความที่สำคัญ
๔. นำรูปภาพประกอบข่าว แผนภูมิ สถิติ หรืออุปกรณ์ประกอบอย่างอื่นที่ทำให้ผู้ฟังเข้าใจเรื่องใดที่ขึ้น มาประกอบควย
๕. แสดงความคิดเห็นของตนเอง เช่นมีความรู้สึกอย่างไรต่อข่าวนั้น ใดแนวคิดอย่างไร หรืออจให้นักเรียนคนอื่นๆ ช่วยกันวิเคราะห์วิจารณ์ข่าวนั้นควยก็ได้ เมื่อรายงานจบแล้ว
๖. เมื่อรายงานเสร็จแล้ว ควรนำข่าว ภาพหรืออุปกรณ์ประกอบ รวมทั้งความคิดเห็นของตัวเองหรือผู้อื่นรวบรวมไปติดไว้ที่ป้ายนิเทศ เพื่อให้ ผู้สนใจ อ่านโดยละเอียดอีกครั้งหนึ่ง
๗. รวบรวม ข่าว ภาพ ที่ตนรายงานแล้วเก็บไว้ในสมุดรวบรวมข่าวและภาพ ของตนเอง เอาไว้แลกเปลี่ยนให้เพื่อนๆ อ่าน หรือส่งผู้สอน หรือมอบให้ห้องสมุด

ตัวอย่างข่าวที่นำมารายงาน

ประเภทข่าว	ดินฟ้าอากาศ
ชื่อข่าว	อากาศวันนี้
แหล่งข่าว	หนังสือพิมพ์ บ้านเมือง ฉบับวันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๑๘
รายละเอียด	พยากรณ์ อากาศ สำหรับประเทศไทย ตั้งแต่เวลา ๑๒.๐๐ น. วันนี้ (๒๘ มีนาคม ๒๕๑๘) ถึงเวลา ๑๘.๐๐ น. วันนี้มีดังนี้ ภาคเหนือ อากาศโปร่งส่วนมาก เว้นแต่ในตอนบ่ายถึงค่ำ จะมีฝนหรือลักษณะฟ้าคะนองบางแห่ง ก็มีหมอกในตอนเช้า ลมฝ่าย ใต้ความเร็ว ๕-๑๖ ก.ม/ช.ม ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีเมฆบางส่วนกับจะมีฝนหรือฟ้าคะนอง บางแห่ง ก็มีหมอกในตอนเช้า ลมฝ่ายใต้ ความเร็ว ๕-๑๖ก.ม/ ช.ม ภาคกลาง และภาคตะวันออก รวมถึงชายฝั่งที่เมฆบางส่วนกับ จะมีฝน หรือฟ้าคะนองบางแห่ง ส่วนมากบริเวณชายฝั่งในบ่ายถึงค่ำ ลมฝ่ายใต้ความเร็ว ๑๐-๑๒ ก.ม/ช.ม ภาคใต้ฝั่งตะวันตก มีฝนหรือฟ้าคะนองบางแห่ง ส่วนมากในตอน เย็นและค่ำ ลมฝ่ายตะวันออกเฉียงใต้ความเร็ว ๑๐-๑๒ ก.ม/ช.ม ทะเล เรียบเป็นส่วนมาก กรุงเทพมหานคร มีเมฆบางส่วนลมฝ่ายใต้ความเร็ว ๑๐-๑๒ ก.ม/ช.ม
อุปกรณ์	แผนที่ประเทศไทยขนาดใหญ่ ติดบนกระดานดำ นักเรียนอีกคนหนึ่งเป็น ผู้ชี้แผนที่ประกอบ การรายงาน

ความคิดเห็น (ผู้รายงานข่าว) วันนี้ภาคต่างๆ ของประเทศไทยอาจมีฝนตก
ชายฝั่งทะเลไม่มีคลื่นแรง
(นักเรียนคนอื่นๆ) ในกรุงเทพฯ ท้องฟ้าไม่มีเมฆมาก ลมไม่
พัดแรง ฝนอาจจะไม่ตกด้วย

ประเภทข่าว อุบัติเหตุ

ชื่อข่าว เกาะท้ายจักรยานยนต์ตกหัวนอกถนน
แหล่งข่าว หนังสือพิมพ์ สยามมิตร ฉบับวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๑๕
รายละเอียด สุภาพสตรีเคราะห์ร้าย เกาะท้ายจักรยานยนต์มากับ สามี
ชลบรรณเมธ ... ที่จอดอย่างกระชั้น เลยหลุดจากท้ายจักรยานยนต์
ศรีระพากับพื้นสลับ ผู้ประสบเหตุรับนำส่งโรงพยาบาล อาการ
สาหัส เหตุเกิดหน้ากรมประชาสัมพันธ์ ถนนราชดำเนินกลาง
เมื่อเช้าววันที่ ๒๗ นี้

อุปกรณ์ประกอบ ภาพเหตุการณ์

ความคิดเห็น (ผู้รายงานข่าว) การชนท้ายจักรยานยนต์ ไม่ควรประมาท
เพราะมีอันตรายมาก
(นักเรียนคนอื่นๆ) การขี่จักรยานยนต์ไม่ควรขี่เร็ว และ
แข่งรถกันอื่นๆ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตัวอย่างการใช้ข่าวและภาพจากหนังสือพิมพ์รายวันประกอบการเรียนการสอน

บันทึกการสอนวิชาสังคมศึกษา เรื่องหน้าที่พึงปฏิบัติต่อชุมชน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ โรงเรียนจำนวนนักเรียน....

วัน เดือน..... พศ. เวลา...รวม ๑ ชั่วโมง

ความมุ่งหมาย

๑. ให้นักเรียนสามารถบอกปัญหาต่างๆ ของชุมชน
๒. ให้นักเรียนสามารถอธิบายหน้าที่ของตน ต่อชุมชนในคำรับผิดชอบ และให้บริการต่อชุมชน
๓. ให้ความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ในการจะพัฒนาชุมชนของตนให้เจริญก้าวหน้า

เนื้อเรื่อง

หน้าที่พึงปฏิบัติต่อชุมชน

- ก) การให้ความช่วยเหลือแก่ชุมชน
- ข) การช่วยกันรักษาสาธารณสมบัติ
- ค) ช่วยแก้ปัญหาของชุมชน
- ง) ช่วยรักษาความเรียบร้อยของชุมชน

กิจกรรม

๑. สนทนาเกี่ยวกับสภาพต่างๆ ของชุมชน เช่น ความสะอาด ของถนน
 - ๐ การจราจรติดขัด เสียงรบกวนจากเครื่องยนต์ ฯลฯ
๒. ครูให้นักเรียนคนหนึ่งออกมารายงานข่าว จบแล้วให้นักเรียนในชั้นสรุปว่าข่าวและเรื่องที่รายงานนั้นควรจะอยู่ในหัวข้ออะไร เช่น สรุปได้ว่าอยู่ในเรื่องเกี่ยวกับ "การให้ความช่วยเหลือแก่ชุมชน"

๓. ครูให้นักเรียนพิจารณาข่าวหรือภาพที่ตนได้เตรียมมาอยู่ในหัวข้อ การให้ความช่วยเหลือแก่ชุมชนหรือไม่
๔. ทำตามข้อที่ ๒ จนครบ ๔ หมู่
๕. ให้นักเรียนที่มีภาพหรือข่าวประเภทเดียวกัน แยกย้ายไปนั่งตาม โต๊ะที่จัดไว้เป็นหมู่ๆ ตามป้ายบอกชื่อหมู่
๖. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเลือกหัวหน้ากลุ่มทำหน้าที่ประสานงาน และ เลขานุการ ทำหน้าที่จับบันทึกความคิดเห็นของสมาชิกในกลุ่ม
๗. กำหนดหน้าที่ของสมาชิก เช่น
 - ก) อ่านข่าวหรืออธิบายภาพที่ตนเตรียมมาให้สมาชิกคนอื่นๆ ฟัง
 - ข) สมาชิกคนอื่นๆ ให้ความเห็นว่าข่าวหรือภาพนั้นเกี่ยวข้องกับ หัวข้อที่กำหนดไว้มากน้อยเพียงไร ช่วยกันจัดระดับข่าวหรือภาพ ที่มีความสำคัญ มากน้อยเรียงลงมา
 - ค) ช่วยกันค้นหาว่าปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นกับชุมชนนั้นมีอะไรบ้าง อาจจะพิจารณาจากข่าว หรือภาพ ที่สมาชิกลำมา หรือให้ ความเห็นเพิ่มเติม
 - ง) ช่วยกันสรุปว่าถ้ามีปัญหาในชุมชนเช่นนั้น ในฐานะที่นักเรียน เป็น สมาชิกคนหนึ่ง ในชุมชนจะมีวิธีแก้ไขหรือให้ความช่วยเหลือได้ อย่างไร
๘. ให้แต่ละกลุ่มเลือกตัวแทนกลุ่มละ ๒-๓ คน มารายงานข่าวและ ภาพที่จัดระดับแล้ว ว่าสำคัญของแต่ละกลุ่ม และสรุปปัญหา เสนอแนะวิธีแก้ไข
๙. ให้โอกาสนักเรียนในกลุ่มอื่นๆ ได้แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม หรือถามปัญหา

๑๐. ครูสรุปเรื่องทั้งหมด ตอบปัญหาที่นักเรียนยังไม่เข้าใจชัดเจน
๑๑. ให้นักเรียนนำภาพหรือข่าวทั้งหมดไปติดบนป้ายนิเทศ ตามหมวดหมู่ที่ครูจัดไว้ให้

อุปกรณ์

- ขาว และภาพ
- ป้ายนิเทศ
- โตะที่จักเป็นหมู่ ๔ หมู่
- ป้ายบอกชื่อหมู่ตามหัวข้อ ๔ หัวข้อ

ประเมินผล

- ดูความตั้งใจ
- ดูความร่วมมือในการ รายงานข่าวสรุปและซักถามปัญหา
- ดูการพิจารณาแยกหัวข้อข่าวที่นักเรียนนำมา
- ดูความร่วมมือในการทำงานของแต่ละกลุ่ม
- ดูความคิดเห็นและข้อเสนอแนะถาม และตอบปัญหา
- ดูการจัดป้ายนิเทศ

หมายเหตุ

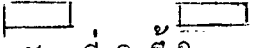
ครูให้นักเรียนเตรียมภาพและข่าวเกี่ยวกับเรื่องและเหตุการณ์ต่างๆ
ในชุมชน มาในชั่วโมงนี้

ตัวอย่างป้ายนิเทศ

หน้าที่พึงปฏิบัติต่อชุมชน

ให้ความช่วยเหลือแก่ชุมชน

ชาว
 -ในหลวงพระราชทานที่ดินให้ราษฎร
 ทำกิน
 -นักเรียนโรงเรียนวัดคลองเตยบริจาค
 เงินช่วยผู้ประสบภัยน้ำท่วมภาคใต้

ภาพ

สรุป ปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชนคือ

๑. คนไม่มีที่ดินทำกิน
๒.

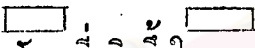
การช่วยเหลือ

๑. บริจาคเงิน
๒.

ช่วยกันรักษาสาธารณสมบัติ

ชาว
 -ลูกเสือโรงเรียนวัดปากน้ำช่วยขุดลอก
 คลองโอ่งอ่าง
 -ทหารซอมถนร่วมกับ ก.ท.ม

.....

ภาพ

สรุป ปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชนคือ

๑. ถนนสกปรก
๒.

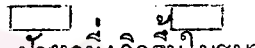
การช่วยเหลือ

๑. ช่วยกันรักษาความสะอาด
๒.

ช่วยกันแก้ปัญหาของชุมชน

ชาว
 -ตำรวจจับแก๊งชายยาเสพติด
 -คืนแมวแก่ชาวบ้าน อ.ต.ร.
 -นำแมงคองเนาปลาตายลอยเป็นแพ

.....

ภาพ

สรุป ปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชนคือ

๑. คนติดยาเสพติด
๒.

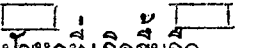
การช่วยเหลือ

๑. แจงตำรวจเมื่อทราบแหล่งขาย
 ยาเสพติด
๒.

ช่วยกันรักษาความสงบเรียบร้อย

ชาว
 -ต.ร. จับมอร์เตอร์ไซค์ทะเลาะทอไซเสีย
 ใต้น้บรอย
 -ยูเปิดวิทยุตั้งมีความผิดตามกฎหมาย

.....

ภาพ

สรุป ปัญหาที่เกิดขึ้นคือ

๑. เสียงเครื่องยนต์ดังรบกวน
 ชาวบ้าน
๒.

การช่วยเหลือ

๑. ไม่ทำเสียงดังเกินความจำเป็น
๒.